

[J. S. Foget.]

og mere, jo mere man lammer Landbruget i dets Afsætningsmuligheder. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har derfor sat Spørgsmaalet fuldkommen paa Hovedet. Det Spørgsmaal kan rejses, hvor meget denne direkte og indirekte Beskæftigelse betyder. Knud Korst kommer til det Resultat, at Landbruget beskæftiger 40 000—50 000 færre end normalt, og den indirekte Beskæftigelsesmulighed kan man med Lethed faa Indtryk af, hvis man blot vil tage ud og se paa Landbrugsbedrifterne nu efter snart 10 Aars Krisetilstand. Jeg tror egentlig ikke, det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch vil protestere, naar jeg hævder, at Landbruget direkte og indirekte vilde skaffe Beskæftigelse til 80 000—100 000 mere end i Øjeblikket, hvis Landbruget fik sine Betalingsmuligheder tilbage. Dette ved Regeringen saa udmærket godt; det maa blot ikke offentlig erkendes, thi man vil have Ro til at fortsætte den Udvikling, der har ført til en Monopolprisdannelse for Byerne og en Dumpingprisdannelse for Landbruget.

Vi stod sidste Aar og manglede Afsætning for ca. 25 000 Kreaturer. I Aar kommer vi til at mangle Afsætning for ca. 80 000 Kreaturer, og hvis vi ikke faar en væsentlig Udvidelse af Kreatureksporten — og denne Udvidelse er kun en Viljesag for Regeringen —, vil vi med det ekstraordinære Udbud af Slagtekreaturer, som Mund- og Klovesygen foraarsager, komme til at mangle Afsætning for mindst 100 000 Kreaturer i Aaret 1939. Imod et saadant Overskud af Kreaturer vil Kødordningen næppe kunne holde Stand, og det vil igen sige, at vi kan vente et Fald i Kreaturpriserne, som let kan blive katastrofalt. I Forvejen faar vi kun 60 pCt. af Førkrigsprisen for Slagtekreaturer. Mener nu det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, at det er rimeligt og samfundsgavnligt, at man nægter Landbruget Ret til denne Eksport, naar vi faktisk staaer med Mulighed for at afsætte Kreaturerne, men af Hensyn til Industrien maa give Afkald derpaa? Tror det ærede Medlem, at det virker til Fremme af Forstaaelsen mellem Industri og Landbrug?

Gennem de ti Aar, den nuværende Regering har haft Magten, har Landbruget haft en Gennemsnitsforrentning paa ca. 2½ pCt. Der er nu for Aaret 1937—38 udregnet en Forrentningsprocent paa 4,2 af den bogførte Værdi og 3,3 af Handelsværdien, men der mangler stadig 48 Kr. pr. ha i, at Indtægter og Udgifter dækker hinanden, hvilket altsaa vil sige, at Landbruget, selv 200 af de bedste Landbrug i Landet, paa hvis Regnskaber

Opgørelsen er baseret, stadig har et driftsmæssigt Underskud. Det, der er beregnet som Arbejdsfortjeneste for hele Familien, er for Smaabrugene 1 331 Kr., for Bøndergaardene 2 188 Kr. og for de større Gaarde 1 933 Kr. for et helt Aars Arbejde.

Jeg har hørt adskillige Udtalelser fra ledende Regeringstilhængere, der gaar ud paa, at nu er det ligefrem godt at være Landmand, og jeg har hørt Statsministeren og flere Repræsentanter for Regeringen her i Salen udtrykke Harmen over, at Landbruget giver en skammelig Løn til sine Medhjælpere. Hvilken Harmen var der ikke over, at Landbruget kunde lønne med 2,50—3,00 Kr. om Dagen plus Kost og Logi; men det bliver dog adskilligt mere end det, der er levnet Gennemsnitslandmanden til hele hans Familie, skønt der ofte maa medregnes flere Børns Arbejde. Jeg husker, at det ærede Medlem Hr. Levinson fremdrog en Staldkarl, der fik 1 450 Kr., og hvis Kone fik særlig Betaling, og som hertil havde frit Logi, Brænde, Mælk, Kartofler, og hvad han tjente ekstra i Akkord. Det var forfærdende, mente det ærede Medlem, men naar det gælder Landbruget, er det ligefrem gyldne Kaar, hvis man har blot Halvdelen heraf. Det er Kaar, som man skal prise Regeringen for, naar en Landmand i det bedste Rentabilitetsaar af de sidste 10 Aar for hele sin Familie faar mindre, end en Karl paa ca. 20 Aar med Lethed kan opnaa overalt i Landet. Her har vi altsaa i Virkeligheden Regeringens Maalestok.

Ifølge Landøkonomisk Driftsbureaus Beregninger har der i den Tid, den nuværende Regering har bestemt Udviklingen, været saa lidt tilovers til Landmanden selv, at han og hans Familie ikke har haft et Aarsudbytte, der svarer til, hvad en 18 Aars Karl har faaet i Løn. I 1930—31 fik Husmanden 1 108 Kr. eller 82,7 pCt. af, hvad man betalte i gennemsnitlig Karleløn. I 1931—32 fik Husmanden 708 Kr. eller 51,9 pCt. af en almindelig Karleløn, og i de følgende Aar helt op til i Aar fik Husmanden i Gennemsnit henholdsvis 1 158 Kr., 1 326 Kr., 1 122 Kr., 1 194 Kr., 1 018 Kr. og 1 331 Kr., hvilket udgør henholdsvis 90,2 pCt., 108,3 pCt., 90,8 pCt., 88,4 pCt., 54 pCt. og 70 pCt. af, hvad man i Gennemsnit har betalt til en ugift Karl, eller i Gennemsnit af alle disse Aar 1 120 Kr. aarlig til en Husmandsfamilie, hvilket er lig 80 pCt. af, hvad der er betalt i Gennemsnit til en ugift Karl.

For Gaardmandsbrugenes Vedkommende — og det er Brug, der regnes fra 10 til 50 ha — har der i disse Aar været en gennemsnitlig Arbejdsfortjeneste paa 965 Kr.